

Neljapäev, 17. juuni 2010

20. tervitab 2009. aastal Nepali poolt tehtud avaldust, et ta toetab ÜRO põhimõtete ja suuniste eelnõusid, mille eesmärk on likvideerida kastipõhine diskrimineerimine, kuid on mures eelkõige Kamaiyas, Haruwas ja Charuwas võlaorjuse jätkuva rakendamise pärast ja miljonite maata inimeste murettekitava olukorra pärast, mis töötab kliimamuutuse tagajärjel veelgi halveneda, ning kutsub valitsust ja erakondi üles innustama maareformi komisjoni toimimist;
21. kutsub Nepali valitsust üles tegelema 800 000 kodakondsuseta nepallase probleemiga ja lihtsustama selleks asjaajamiskorda ning vähendama kodakondsustunnistuste taotlemisega kaasnevaid kulusid; peab väga oluliseks, et neid inimesi võetaks rahuprotsessi kõnelustel arvesse;
22. nõuab tungivalt, et Nepali valitsus tagaks standardid kõigi põgenike kaitseks, jätkaks kooskõlas rahvusvaheliste standarditega jõupingutusi kodakondsuse puudumise ennetamiseks ja vähendamiseks, eelkõige bhutanlastega seoses, kirjutaks alla 1951. aasta põgenike konventsioonile või selle 1967. aasta protokollile ning järgiks ÜRO pagulaste ülemvoliniku standardeid;
23. on seisukohal, et Tiibeti põgenikke käsitleva suulise kokkuleppe täieliku rakendamise jätkamine Nepali ametiasutuste poolt on oluline kontakti säilitamiseks ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja tiibeti kogukondade vahel; tunneb sellega seoses heameelt võimaluste üle lubada pääsu ÜRO pagulaste ülemvolinikuga sõlmitud suulise kokkuleppe raames Nepali territooriumile ja pakkuda püsivamaid lahendusi;
24. kutsub ELi kõrget esindajat üles Katmandu delegatsiooni abil Nepali poliitilist olukorda tähelepanelikumalt jälgima ja kasutama oma mõjuvõimu, et pöörduda selle piirkonna naabrite, eelkõige Hiina ja India ametivõimude poole, et toetada rahvusliku üksuse valitsuse loomist puudutavaid läbirääkimisi;
25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Nepali valitsusele, India ja Hiina Rahvavabariigi valitsustele ja parlamentidele ning ÜRO peasekretärile.

Hukkamised Liibüas

P7_TA(2010)0246

Euroopa Parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioon hukkamiste kohta Liibüas

(2011/C 236 E/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone surmanuhtluse kaotamise kohta ja oma varasemaid resolutsioone inimõiguste olukorda maailmas käsitlevate aastaaruannete kohta, eelkõige 2008. aasta aruande kohta, ning vajadust viivitamata kehtestada moratorium hukkamistele nendes riikides, kus surmanuhtlust veel ikka rakendatakse;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 18. detsembri 2007. aasta resolutsiooni 62/149 ja 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni 63/168, milles nõutakse moratoriumi kehtestamist surmanuhtluse kasutamise suhtes (kolmanda komisjoni raporti kohta (A/62/439/Add.2));
- võttes arvesse ELi 16. juuni 1998. aasta suuniseid surmanuhtluse küsimuse kohta ja nende läbivaadatud ja ajakohastatud 2008. aasta versiooni;
- võttes arvesse Genfis 24.–26. veebruarini 2010 toimunud surmanuhtluse vastasel neljandal maailmakongressil vastu võetud lõppdeklaratsiooni, milles nõutakse surmanuhtluse kaotamist kogu maailmas;
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse rahvusvahelisi konventsioone;

Neljapäev, 17. juuni 2010

- võttes arvesse ELi rände- ja varjupaigapoliitikat ning 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooni ja 31. jaanuari 1967. aasta protokollil pagulasseisundi kohta;
  - võttes arvesse ELi ja Liibüa vahel toimuvat mitteametlikku dialoogi eesmärgiga tugevdada omavahelisi suhteid ja käimasolevat ELi ja Liibüa koostööd rände valdkonnas (kaks projekti, mida rakendatakse Aenease programmi raames ning rände- ja varjupaiga rahastamisvahendist) ja HIV-AIDSi valdkonnas (Benghazi tegevuskava);
  - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5,
- A. arvestades, et surmanuhtluse kaotamine kuulub Euroopa Liidu põhiväärtuste hulka; arvestades, et Euroopa Parlament on kindlalt pühendunud surmanuhtluse kaotamisele ja püüdleb selle põhimõtte ülemaailmse aktsepteerimise poole;
- B. arvestades, et Liibüa valitsus on olnud vastu surmanuhtluse kaotamiseks astutavatele sammudele; 2007. ja 2008. aasta detsembris oli Liibüa väheste riikide hulgas, kes hääletasid ÜRO Peaassambleel toetust leidnud resolutsioonide vastu, milles kutsuti üles kehtestama hukkamiste vastast ülemaailmset moratooriumi;
- C. arvestades, et Liibüa valiti hiljuti ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeks, mis tähendab tema suuremat vastutust inimõiguste valdkonnas;
- D. arvestades, et Cerene, Liibüa juhi Muammar al-Gaddafi poja Saif al-Islam al-Gaddafi tihedalt seotud ajaleht andis teada, et 30. mail hukati Tripolis ja Benghazis pärast etteavatsetud mõrvas süüdi mõistmist 18 inimest, kelle hulgas oli Tšaadi, Egiptuse ja Nigeeria kodanikke; arvestades, et Liibüa ametiasutused ei ole nende isikute nimesid avaldanud;
- E. arvestades, et püsib oht, et surmanuhtlust määratakse pärast kohtumenetlust, mis ei vasta rahvusvaheliste õiglase kohtumõistmise standarditele;
- F. arvestades, et kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt, millega Liibüa on ühinenud, eeskätt selle artikli 6 lõige 2, kohustab osalisriike, kes ei ole surmanuhtlust kaotanud, kasutama seda ainult kõige raskemate kuritegude puhul;
- G. arvestades, et Liibüa kohtud jätkavad surmanuhtluse määramist, eelkõige mõrvade ja uimastitega seotud kuritegude eest, kuid seda võib määrata ka paljude muude kuritegude eest, sealhulgas sõna- ja ühine misvabaduse õiguse rahumeelse kasutamise eest;
- H. arvestades, et puudub ametlik statistika Liibüas aastas surma mõistetud inimeste ja hukkamiste kohta; arvestades, et eri allikate põhjal ootab Liibüas praegu surmaotsuse täideviimist üle 200 inimese, sealhulgas teiste riikide kodanikke;
- I. arvestades, et välisriikide kodanikele ei võimaldata kohtumenetluse käigus sageli juurdepääsu oma konsulaaresindusele ning suulist või kirjalikku tõlget;
- J. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 19 lõikes 2 on sätestatud, et kedagi ei tohi tagasi saata, välja saata või välja anda riiki, kus teda tõsiselt ohustab surmanuhtlus, piinamine või muu ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus;
- K. arvestades, et alates Liibüale kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide kaotamisest 2003. aastal on Euroopa Liit järkjärgult arendanud Liibüaga suhtlemise poliitikat ning alustas 2007. aasta lõpus läbirääkimisi raamlepingu üle;

Neljapäev, 17. juuni 2010

- L. arvestades, et EL on seni pidanud Liibüaga mitteametlikku dialoogi ja terve rea konsultatsioone, et kirjutada alla raamlepingule, mis hõlmab ka rändeküsimusi; arvestades, et käimasolevate läbirääkimiste käigus on olnud kahe poole vahel seni vähemalt seitse läbirääkimisvooru, mis ei toonud olulist edasiminekut ega selget kohustust Liibüale järgida rahvusvahelisi inimõiguste konventsioone;
- M. arvestades, et peamine takistus ELi ja Liibüa vahelistes suhetes on edasiminek puudumine inimõiguste, põhivabaduste ja demokraatia alases dialoogis, eriti Genfi konventsiooni ratifitseerimata jätmise, aga ka Liibüa agressiivne välispoliitika eeskätt Euroopa riikide suhtes; arvestades, et puudub riiklik varjupaigasüsteem, mis võimaldaks pagulasi kontrollida ja registreerida ning neile pagulasseisundit anda, külastada kinnipidamisrajatisi ja anda meditsiinilist ja humanitaarabi, mida on teinud ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet;
- N. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti andmetel on Liibüas registreeritud 9 000 pagulast, kellest enamik on palestiinlased, iraaklased, sudaanlased ja somaallased, kusjuures 3 700 neist, kellest enamik on Eritreast, taotlevad varjupaika; arvestades, et pagulasi varitseb pidev oht, et nad saadetakse välja päritolu- ja transiitriikidesse, ilma et seejuures järgitaks Genfi konventsiooni kriteeriume, asetades nad sellega tagakiusamise ja surmaohtu; arvestades, et on teatatud väärkohtlemise, piinamise ja tapmise juhtudest pagulaste kinnipidamiskohtades ning pagulaste jätmisest Liibüa ja teiste Aafrika riikide asustamata maa-aladel asuvatele piiridele;
- O. arvestades, et Liibüa ametivõimud andsid 8. juunil 2010. aastal käsu sulgeda 1991. aastast alates Tripolis asunud 26 töötajaga ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet, sest selle esindaja oli väidetavalt „tegelenu ebaseadusliku tegevusega“;
- P. arvestades, et Liibüale, nagu teistele assotsieerumislepingule alla kirjutanud riikidele, on eraldatud riikliku näidisprogrammiga ajavahemikuks 2011–2013 60 miljonit eurot, et riik saaks pakkuda paremat arstiabi ja võidelda ebaseadusliku rändega,
1. kinnitab veel kord oma pikaajalist vastuseisu surmanuhtlusele kõigil juhtudel ja kõigil asjaoludel; tuletab meelde ELi kindlalt võetud kohustust teha tööd surmanuhtluse kaotamise nimel kogu maailmas ja rõhutab taas, et surmanuhtluse kaotamine aitab tõsta inimväärikust ja edendada järkjärgult inimõigusi;
  2. mõistab sügavalt hukka 18 inimese hukkamise 30. mail 2010 ja avaldab kaastunnet ja solidaarsust hukkunute perekondadele;
  3. palub Liibüal avaldada 18 hukatud isiku nimed, sealhulgas välismaa kodanike nimed;
  4. kutsub Liibüa ametivõime üles tagama, et eelnimetatud sündmustega seoses kinni peetud isikutele tagataks vangistuse ajal rahvusvahelise õiguse kohaselt humaanne kohtlemine ja õiglane kohtupidamine, sealhulgas võimalus kasutada enda valitud advokaati, ning et lähtutaks süütuse presumptsioonist;
  5. nõuab tungivalt, et Liibüa ametivõimud astuksid samme hukkamiste suhtes moratooriumi kehtestamiseks;
  6. väljendab sügavat muret Liibüas asuva ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti sulgemise pärast;
  7. nõuab tungivalt, et Liibüa ametivõimud ratifitseeriks viivitamata Genfi pagulasseisundi konventsiooni ning lubaksid ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametil Liibüas oma tegevust jätkata ja toetaksid seda ning rajaksid riikliku varjupaigasüsteemi;

Neljapäev, 17. juuni 2010

8. palub liikmesriikidel, kes saavad koostöös Frontexiga (Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur) Liibüasse välja pagulasi, lõpetada selline tegevus kohe, kui on tõsine oht, et asjaomase isiku suhtes võidakse kasutada surmanuhtlust, piinamist või muud ebainimlikku või alandavat kohtlemist või karistust;
  9. palub komisjonil ja nõukogul võtta meetmeid Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 265 ja artikli 218 lõike 10 alusel, kus on sätestatud, et „Euroopa Parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult kõigil menetluse etappidel” Liibüaga toimuvatest läbirääkimistest; kordab oma palvet saada täielikku teavet selle kohta, millised on komisjoni asjaomased läbirääkimisvolitused;
  10. kinnitab, et igasuguse ELi ja Liibüa vahelise koostöö või lepingu tingimuseks peab olema see, kas Liibüa ratifitseerib ja rakendab Genfi pagulasseisundi konventsiooni ja muid tähtsamaid inimõiguste konventsioone ja protokolle;
  11. tunneb heameelt asjaolu üle, et endise ülemkohtu esimehe dr Abdulrahman Abu Tuta juhitud komisjon on alustanud karistusseadustiku reformi, ning loodab, et komisjon saab juba varsti esitada aruande; palub Liibüa ametivõimudel alustada vaba ja demokraatlikku avalikku arutelu surmanuhtluse teemal, eesmärgiga jõuda nende riikide hulka, kes pooldavad ülemaailmset surmanuhtluse kaotamist;
  12. väljendab heameelt Šveitsi kodaniku Max Goeldi vabastamise üle;
  13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile, ÜRO Peaassambleele, ÜRO pagulaste ülemvolinikule ja Liibüa ametivõimudele.
-